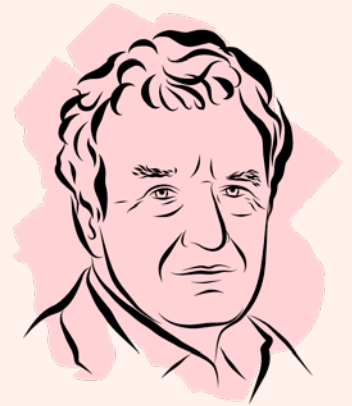

De energietransitie mislukt niet omdat rechts tegengas geeft

Het gaat niet goed met het klimaatbeleid en de energietransitie. In de publiciteit rond de verkiezingen, de afzwakking van de Europese *Green Deal* en de aanstaande klimaatop in Brazilië, wordt alom gesuggereerd dat dit komt omdat rechts aan de macht is.

Laten we hier even bij stilstaan. De afgelopen decennia – sinds de eerste klimaatop in Berlijn, 1995 – is de halve wereld volgezet met windmolens en zonnecellen. Op veel daken liggen zonnepanelen, in veel straten en parkeergarages staan oplaadpalen en in de zeven zeeën zijn windparken gebouwd. Je zou denken dat het aandeel van fossiele brandstoffen in de mondiale energievoorziening flink is gedaald. In 1995 was het aandeel nog 76 procent. Wat schat u, hoeveel nu? Tien, vijftig procent? Welnee. Het is vrijwel gelijk gebleven. Om precies te zijn, het is gedaald van 76,6 procent in 1995 tot 76,4 procent in 2024. Dit is de reden dat de nationale en internationale CO₂-doelen niet worden gehaald.

Gargantueske bedragen zijn in de energietransitie gepompt, vermoedelijk biljoenen dollars en euro's. Dat heeft geleid tot 0,2 procent minder fossiel. Nu gaat er wel meer fout bij overheidsbeleid (immigratie, woningbouw), maar dat valt allemaal in het niet bij het echec van de energietransitie.

En dat omdat rechts de boel tegenwerkt? Kom op zeg, in de meeste landen is rechts pas sinds kort aan de macht. Het wereldwijde klimaatbeleid van de afgelopen decennia is vormgegeven door linkse regeringen, inclusief de kabinetten-Rutte die op klimaatgebied aan de leiband van D66 en GroenLinks-PvdA liepen.

Waar is dat je vooral linkse partijen over het klimaatprobleem hoort. Sommige rechtse partijen ontkennen of bagatelliseren zelfs dat er een probleem zou zijn of kan komen. Maar dat zijn woorden. Het wordt anders als we kijken naar daden. Kernenergie is de enige bron die bewezen fossiele brandstoffen terug kan dringen (zie Frankrijk en Zweden). Welnu, kernenergie wordt al decennia gesteund door rechts en tegengewerkt door links (inclusief de milieubeweging en de Europese Commissie).

Neem Nederland. We hebben het afgelopen jaar een krankzinnig kabinet gehad. Maar dat heeft wel kernenergie weer op de agenda gezet. En in wezen dus beter klimaatbeleid gevoerd dan alle linksige kabinetten daarvoor.

De reden dat de energietransitie zo'n zeperd is, heeft niks met partijpolitiek te maken en alles met de wetten van de werkelijkheid. De zon schijnt niet altijd, de wind waait niet altijd, fossiele brandstoffen kun je opslaan in een vat of tank maar de energie van zon en wind niet, althans niet betaalbaar. Dan zit er ook nog eens bitter weinig vermogen in zon, wind, batterijen, elektrische auto's, biomassa en die andere *darlings* van links. Dat merk je al wanneer je buiten loopt in de zon, of als je de wind tegen hebt. Je wordt iets warmer, je fietst iets langzamer, maar indrukwekkend is het niet vergeleken met fossiel: steek maar eens een emmertje benzine of stookolie aan.

Kenneren zagen het echec van de energietransitie lang geleden al aankomen. De Engelse hoogleraar natuurkunde David MacKay schreef in *Sustainable Energy – Without the Hot Air* in 2009 dat zon en wind een zeer lage vermogensdichtheid (de hoeveelheid energie die per vierkante meter oppervlak wordt opgewekt) hebben. De Tsjechisch-Canadese hoogleraar Vaclav Smil publiceerde zo'n twintig boeken met als rode draad: beste mensen, dit gaat vreselijk lang duren. David Smeulders, hoogleraar energietechnologie in Eindhoven (en lid van GroenLinks), rekent geregeld voor dat windmolens op land 2 watt per vierkante meter opbrengen en de kerncentrale in Borssele 10.000 watt. Vijfduizend maal zoveel!

In 2006 schreef de voormalige Amerikaanse vice-president annex klimaatactivist Al Gore het boek (en de gelijknamige apocalyptische film) *An Inconvenient Truth*. Sindsdien worden er bakken geld verdiend aan angst voor de 'klimaatcrisis' en de energietransitie. Veel politici, journalisten en de milieubeweging hebben hun ziel en zaligheid in de mythe van zon en wind geïnvesteerd en Gore (die bij de klimaatop in Kopenhagen van 2009 voorspelde dat de Noordpool binnen vijf tot zeven jaar ijsvrij kon zijn), is nog rijker geworden dan hij al was.

De echte ongemakkelijke waarheid over de energietransitie is dat de natuurwetten tegenzitten.

**Er worden bakken geld
verdiend aan angst
voor de 'klimaatcrisis'**